

Novi Matijur

Leto II - Štev. 12 (36)
UREDNIŠTVO in UPRAVA
Čedad - via IX Agosto 8
Tel. (0432) 7 13 86
Poštni predel Čedad štev. 92
Casella postale Cividale n. 92

ČEDAD 15.30. junija 1975
Autorizz. Tribun. di Trieste n. 450
Izdaja ZTT
Tiskarna R. Liberale - Čedad

Izhaja vsakih 15 dñl
NAROČNINA: Letna 2000 lir
Za inozemstvo: 3000 lir
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska
Trst 11-5374

Odgovorni urednik: Izidor Predan
Za SFRJ žiro račun
50101-603-45361
• ADIT • DZS, 61000 Ljubljana,
Gradišče 10/II - Telefon 22-207

Sped. in abb. post. II gr./70
Poštnina plačana v gotovini
Posamezna številka 100 lir

Rezultati zadnjih volitev v Beneški Sloveniji imajo zgodovinski pomen

DC IZGUBILA OBČINE GRMEK, SOVODNJE, SREDNJE, PAPRATNO IN GORJANE
CHIABUDINI (DC) IN NAPOLI (PSDI) IZVOLJENA V POKRAJINSKI SVET. PETRIČIČ (KPI) PODVOJIL
GLASOVE. DOBRO SE JE UVELJAVIL MARINIG (PSI)

Na nedeljskih volitvah, kar po vsej Italiji, premik na levo tudi v Beneški Sloveniji. Mladi, ki so prvič volili, niso razočarali tistih, ki so od njih pričakovali bolj oddočen glas na levo. Tudi nekaj starejših, tradicionalnih volivcev Krščanske demokracije, je oddalo svoje glasove naprednejšim delavskim strankam. To nam kažejo rezultati občinskih in pokrajinskih volitev v Beneški Sloveniji. Kandidata komunistične partije Italije in PSI prof. Petričič in prof. Marinig sta se dobro uveljavila. Glavni delavski stranki sta lepo napredovali tudi v tistih občinah, kjer sta prej prejemali neznatno število glasov. V volilnem okrožju Špeter Slovenov ob Nadiži je dobil Petričič 704 glasove, kar je še enkrat toliko kot pred petimi leti, prof. Marinig pa 835. Tem levim glasom je treba prisjeti še one, ki jih je dobil socialdemokratski kandidat Napoli, ker ljudje verujejo v etike socializma. Napoli je dobil 1221 glasov in je bil izvoljen. Krščanska demokracija bi bila doživelila še večji poraz, če bi ne bila kandidirala za pokrajinski svet človeka, ki je javno pokazal določeno odprtost do našega narodnostnega problema in pravljjenosti, da se ta problem vsaj začne resno preučevati.

ker dejansko obstaja.

Za občinske kandidatne liste Krščanske demokracije niso volivci tako glasovali, kakor so glasovali za pokrajinski svet, posebno ne tam, kjer so lokalni voditelji proti odprtosti do naših problemov. Nagradili so kandidata stranke Chiabudinija, ki je bil izvoljen v pokrajinski svet in kazovali lokalne liste, ki so jih sestavljali ljudje, ki niso dajali jamstva za napredek in demokratični razvoj v naših dolinah. Od osmih občin vzhodne Beneške Slovenije, ki sestavljajo gorsko skupnost Nadiških dolin, je Krščanska demokracija izgubila štiri občine, in sicer Grmek, Srednje, Sovodnje in Prapotno. Le za las ni padel tudi Špeter Slovenov ob Nadiži, glavna občina naših dolin, kjer se je postavila po robu združena levica: komunisti, socialisti, napredni socialdemokrati in neodvisni demokrati.

V Grmeku in v Sovodnjah je Krščanska demokracija izgubila občini prvič po 29 letih upravljanja. Najbolj pekoči poraz je doživel v Grmeku, kjer se je predstavila kot alternativa lista Obnova, katero so podprla kulturna društva naših dolin. Ta lista je bila predmet grobih napadov tudi s strani nekega videmskega

Klub napredku smo z izidi volitev le delno zadovoljni, ker ne izražajo volje najbolj zdravega jedra našega ljudstva. V nekaterih občinah je volila samo polovica vpisanih volivcev, ker so ljudje po sestetu, izseljencev ni bilo in jih ne obsojamo, ker vemo, v kakšnih težavah se nahajajo radi ekonomske krize, ki je zadela države, v katerih delajo in živijo. Bojijo se odpustov. Dežela pa jim ni hotela priskočiti na pomoč, kakor so zahtevali njihove organizacije, da bi jim povrnili vsaj potne stroške. Na vsak način so zadale te volitve hud udarec nazadnjaškim in reakcionarnim silam in njihov izid predstavlja začetek novega obdobja v naši zgodovini, ne samo po občinah, temveč tudi v gorski skupnosti naših dolin, ki bo delno spremenila svojo politično fiziognomijo. Poslej bomo vodili z večjim uspehom in večjo močjo boj za obnovbo Benešije.

Da se čimprej uredi to vprašanje, smo globoko zainteresirani tudi mi beneški Slovenci, saj prispevamo prav to gledališče velik delež za oživljanje in razvoj naše kulture. Da se čimprej uredi to vprašanje, smo globoko zainteresirani tudi mi beneški Slovenci, saj prispevamo prav to gledališče velik delež za oživljanje in razvoj naše kulture.

Na srečanju naših emigrantov v Bülachu.

PO TAMINESU BÜLICH PRI ZÜRIGU

Prisrčno srečanje z našimi emigrantmi ob praznovanju 30. obletnice osvoboditve

NASTOP STALNEGA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA IZ TRSTA, ANSAMBLA VESELI PLANŠARJI IN ANTONA BIRTIČA PRED 500 IZSELJENCI V STATHALU

Bülich je lepo, čisto in simpatično mesto blizu Züriga. Vsaj takšen vtis napravi na turista. Seveda, če moraš tu živeti kot emigrant, je stvar drugačna.

V Bülich smo prispevali z avtobusom v petek 6. junija okoli polnoči po našem času. Blizu hotela so nas pričakali voditelji sekcijske Zveze beneških emigrantov v Zürigu. Z avtobusom smo se tja pripeljali skupaj z ansamblom Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta, voditelji osrednje organizacije Zveze emigrantov Del Medico in Conta, predsednika beneškega planinskega društva Joška Kukovca, odgovornega urednika našega lista Predana in vodjem društva beneških godev Antonom Birtičem, katerega sta spremljala pevca Francko Kukovaz iz Marsina in Adria Gujon iz Tamor nad Mažerolami. Naslednji dan popoldne so se pripeljali direktno iz Ljubljane še Veseli planšarji.

Ob sobotah so v Švici prosti dela, a predstavniki tamkajšnje sekcijske naših emigrantov so imeli tisti dan polne roke dela. Sli smo jih pogladili. Vsak je vedel, kam mora dati roke. Bilo je ganljivo videti skupino desetih naših mladincev, kako so se marljivo pripravljali na svoj praznik. Treba je bilo

razporediti mize in stolice za številne udeležence kulturnega večera. Treba je bilo pripraviti pijačo in jedajo ter vso potrebno posodo. Nad 350 ljudi je bilo mize že rezerviralo, a zvečer jih je prišlo nad 500.

V soboto, 7. junija, popoldne so pripravili okroglo mizo, kjer so debatirali o težkih problemih emigracije. Ko je bila debata že v teku, je prikorakala v dvorano skupina 50 emigrantov iz Belgije, članov sekcijske Taminesa. «Belgičci» so prinesli na srečanje vzdušje veselega razpoloženja. Prisotni so jih sprejeli s ploskanjem.

Okruglo mizo je odpril sekretar Zveze slovenskih emigrantov iz Benečije Dino Del Medico, ki je takole začel:

«Če nas je sedaj tukaj toliko in nas bo zvečer še več, to pomeni, da je slovenski narod živ in zdrav in da se Beneška Slovenija prebuja kljub temu, da je še daanes, 30 let po osvoboditvi, zatrana in da hočejo reakcionarne sile povsem uničiti njen slovensko prebivalstvo. Precej naših očetov in bratov se je borilo za svobodo proti nacifašizmu pred 30 leti. Tudi nekateri od tu prisotnih ste se borili v NOB za svoje pravice in za boljše življenje. Teh pravic, ki jih priznavata ustava italijanske

republike, katera je sad vsegaj boja, jih ne uživamo in vi ste se spremenili iz partizanov v emigrante. Toda stvari se spreminjajo.

Vedno je več ljudi in kulturnih društv, ki nas podpirajo v našem boju. Vedno je več ljudi, ki se borijo, da bi se stara politika, politika, ki negira naš obstoj in naše pravice, prenehala. Nismo več pripravljeni prenašati kritic. Želimo se vrniti domov. Zahlevamo delo in zaslujek na svoji zemlji. To smo jasno povedali na deželnemu konferenci o emigraciji v Vidmu in na državnemu konferenci v Rimu, kjer smo predložili z drugimi emigrantskimi organizacijami skupne dokumente. Načrti nazadnjaških sil, ki stremijo po našem uničenju, doživljajo v zadnjem času poraz za porazom in slovenska manjšina v videmski pokrajini zahteva iz dneva v dan bolj glasno svoje pravice» — je poudaril govornik in nadaljeval: «Pravijo nam, da se pri nas ne more razviti industrije, ker živimo v hribovskem svetu. Ni res, da se ne more ničesar napraviti, manjka samo dobra politična volja. Poglejte tu v Švici, kjer smo sedaj, ali niso bolj visoki hribi kot pri nas? Poglejte pa koliko industrije! Poglejte na Južno Tirolsko

(Nadaljevanje na 2. strani)

TISKOVNO SPOROČILO STALNEGA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA V TRSTU

Izvršni svet Stalnega slovenskega gledališča v Trstu je obravnaval finančni položaj in upravni status ustavnove.

Z obžalovanjem in največjo zaskrbljenoščjo je sprejel na znanje izjavo ministra za turizem in prireditve Sartija, da tudi v sezoni 1975/76 Stalno slovensko gledališče ni vključeno v seznam stalnih italijanskih gledališč. To je v nasprotju z odgovorom ministra Sartija na vprašanje poslance Albinu Škerka v parlamentu dne 3. januarja 1975, v katerem je rečeno: «Ker vse kaže, da ima tržaško slovensko gledališče vse značilnosti za vključitev med gledališča z javno upravo, bomo proučili to vprašanje med sestavljanjem okrožnice za gledališke dejavnosti sezona 1975/76».

Znano nam je, da se SSG bori že dalj časa s težkimi finančnimi težavami, zato je začela vpraševanje po ureditvi upravnega statusa edinega slovenskega gledališča v Italiji tembolj vredno vse obsodbe. Da se čimprej uredi to vprašanje, smo globoko zainteresirani tudi mi beneški Slovenci, saj prispevamo prav to gledališče velik delež za oživljanje in razvoj naše kulture.

PRISRČNO SRECANJE . . .

Nadaljevanje s 1. strani

in dolino Aoste, kjer živita priznani nemška in franco-ska manjšina. Ali niso tam hribi? So, a imajo tudi industrijo ter razvito kmetijstvo in ne vidite ljudi iz teh delžel, da hodijo kot emigranti po svetu, ker dobro živijo doma tudi zato, ker jih priznavajo kot nacionalne manjšine. Podobno priznanje zahajevamo tudi za našo manjšino in ustvaritev takšnih socialnih in gospodarskih pogojev, da se naši številni emigranti vrnejo domov» — je zaključil Del Medico.

K debati se je oglasil prvi Pio Cagnaz, voditelj sekcije v St. Gallu. Rekel je, da je sedaj v Švici najmanj 150 tisoč delavcev brezposelnih. V sedanji ekonomski krizi, ki je zadela tudi Švico, so najprej odpuščeni iz dela tuji delavci. Poudaril je potrebo, da bi emigranti strnili svoje sile, njihove organizacije pa bi morale še bolj enotno nastopati kot do sedaj.

Alfredo Cicigoj, predsednik sekcije iz Taminesa pa je izrazil željo, da bi bila preko tiska bolj obveščena italijanska javnost o problemih emigracije in o boju beneških Slovencev. Odgovorni urednik našega lista, Izidor Predan, se je dotaknil problema ekonomskih krize, zaradi katere odpuščajo emigrante iz dela. Dejal je, da

Preden se povrnemo na

Okrugla miza o problemih emigracije. Stoe govori D. Del Medico.

DON PASQUALE GUJON

BENEČIJA LA GENTE DELLE VALLI

27

... A motivo, anche se inconsciamente, di queste premesse, i sacerdoti sloveni si sono sempre adoperati per la coscienza nazionale della propria gente. Lo sloveno nelle scuole, nel catechismo, le prediche nella lingua materna, i nostri canti, i pellegrinaggi, le diverse fondazioni culturali, tutto era legato strettamente alla fede stessa.

Apparentemente la base su cui poggia il motivo della contestata minoranza etnica della popolazione delle Valli, sembra essere soltanto la parola che, senza alcun dubbio, è proprio slovena, come può constatare qualsiasi persona che abbia una discreta conoscenza tanto dell'italiano quanto dello sloveno.

Ma viene sgretolata e livellata anche la sua «anima». Sembra essere soltanto la

parlata, perché questa è la caratteristica più appariscente. Meno appariscenti, ma non meno caratterizzanti, sono le qualità morali della gente che vi abita.

Il periodo consumistico e spersonalizzante che attraversiamo ha contribuito a ridurre al minimo comune multiplo qualsiasi individualità. Rimangono pur sempre, oltre alla lingua, valori che non permettono di ridurre tutta la problematica al semplice folclore che consisterebbe in quattro canti popolari e nella confezione di gubane.

E' pacifico che chi vede la vita unicamente sotto l'aspetto materialistico, questo discorso sui valori morali è arabo, incomprensibile ed è portato ad interpretare l'opera delle persone che se ne preoccupano, nel modo peggiore.

Ad esempio non ha mai

večerni prireditve, naj povemo, da je prišlo še do drugega važnega dogodka. Švicarsko glavno gledališče v Zürigu - SCHAUSSPIELHAUSE je sprejelo v soboto dopoldne direktorja Stalnega slovenskega gledališča v Trstu F. Benedetiča, s katerim so navozali dobre stike za umetniško sodelovanje.

Velika slovenska kulturna prireditve se je začela nekaj po osmih urah v veliki dvorani «Stathal». Na oder je stopil predsednik sekcije Zveze beneških emigrantov Danilo Chiacig in je pozdravil vse prisotne. Potem, ko je predstavljal nastopajoče, o katerih je bilo že govor, je dejal, da je ta praznik posvečen 30. obletnici osvoboditve, obenem pa praznuje sekcijsko svojo uradno otvoritev. «Želim vam» — je zaključil Chiacig — «da bi se noco lepo počutili, obenem pa razmisljali o težkih problemih naše Benečije in se skupno z nimi borili povsod po svetu, da bi čimprej dosegli naše slovenske pravice in se vrnili kot svobodni ljudje na našo zemljo».

Nato je nastopil beneški glasbenik Anton Birtič, ki je najprej prebral priložnostno pohištvo, potem pa s pevcema Adrio Gujonom in Frankom Kukocem. Ob spremljavi Birtičeve harmonike sta zapela več Birtičevih in narodnih pesmi. Skupina je doživela velik uspeh. Aplavzov ni bilo konca.

Po Birtičevem nastopu je

imel nagovor Pio Cagnaz. V svojem govoru je obravnaval vse probleme, ki danes trajo emigrante. Žal nam je, da ga ne moremo objaviti, zaradi pomanjkanja prostora.

Po Cagnazovem govoru so nastopili člani SSG s štorkovo enodejanko Mutasti muzikant. Povedati moramo, da so ti igralci vsega občudovanja vredni, saj so nastopili v zelo težkih pogojih. Mize gledalcev so bile precej oddaljene od odra, hkrati pa se je ob mizah pilo in jedlo. Zato so morali igralci pokazati vso svojo spretnost, potrpeljivost, skratka dati vse od sebe, da so lahko vzpostavili stik z gledalci. Mnogi naši rojaki so poslušali slovensko umetno besedo prvič v življenju, zato so tem bolj paz-

ljivo sledili dogajanju na odrvu. Tako je bilo tudi med prvimi nastopi gledališča v Benečiji in v Belgiji. Hvaležni smo SSG iz Trsta za kulturno poslanstvo, ki ga izvaja pri nas in med našimi izseljenci. Po Belgiji je nastopilo v Švici in smo preprinčani, da jih bodo vabili naši emigranti tudi v druge države.

Stopila je na oder med planšarje in rekla: «Zvezna beneških Slovencev iz Züriga se vam prisrčno zahvaljuje za obisk in vam želi še naprej veliko sreče in uspeha v vašem nadaljnjem delu».

Beneški fantje in dekle, ki živijo v Zürigu, so poskrbeli, da ni manjkalo ničesar,

ne pihače ne jedače, kar je dobro teknilo pred plesom in po plesu. Srečanje emigrantov v Bielachu bo ostalo dolgo v spominu vsem tistim, ki so se ga udeležili.

ZAKLJUČIL SE JE Z USPEHOM POŠOLSKI POUK V GORENJEM TRBLIJU

POLEG PISANJA ŠOLSKIH NALOG SE JE 14 OTROK UČILO TUDI NAŠEGA JEZIKA

V soboto, 7. junija zvečer se je zaključil v Gorenjem Tarbilju s kulturno manifestacijo pošolski pouk, ki so ga organizirala kulturna društva Beneške Slovenije.

Pošolskega pouka, ki je trajal več mesecev, se je udeleževalo vseh 14 otrok iz Gorenjega Trbilja, tako iz osnovne kot iz srednje šole.

Najprej je vodila pouk slovenska učiteljica, mlada Iris Battaino iz Aže, potem pa so nadaljevali pouk prof. Giorgio Qualizza iz Gorenjevega Trbilja, prof. Viljem Černo, predsednik kulturnega društva «Ivan Trinko», prof. Crisetic iz Škrutovega, prof. Petričič, vodja študijskega centra «Nedža», prof. Beizer iz Aže in drugi.

Za zaključek so pripravili organizatorji lepo kulturno manifestacijo. Nastopila je folklorna skupina iz slovenskega Dijaškega Domu iz Gorice, glasbeni ansambel ter goriški in naši otroci z recitacijami.

Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Z otroki so prišli vsi starši pa tudi drugi.

Še pred začetkom kulturne

prireditve je imel gospod Cenčič priložnostni nagovor, v katerem je poudaril pomem takšnega pošolskega pouka, na katerem so se otrci lahko učili tudi našega jezika, kar se je prvič zgodilo po sto letih. Zahvalil se je vsem tistim, ki so prispevali, da je pouk uspel.

Na koncu so si prisotni ogledali razstavo številnih lepih risb, ki so jih pripravili otroci pod mojstrskim vodstvom prof. Petričiča.

Vsi so bili zadovoljni z uspehi, otroci in starši, in so izrazili željo, da bi nadaljevali z iniciativi tudi v prihodnjem šolskem letu.

Organizatorji niso samo za to, pač pa za raztegnite eksperimente tudi na druge večje vasi naše Benečije.

TRŽAŠKI VELESEJM (FIERA) IN ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKO SODELOVANJE

Organizatorji 27. mednarodnega velesejma v Trstu, ki bo trajal od 17. do 29. junija, so objavili njegov program. Posebno pozornost bodo posvetili tržaški luki v zvezi s ponovnim odprtjem Sueškega prekopa, zavarovalnemu sektorju. Tradicionalnima artikloma kavi in lesu ter gradbeništvi.

Mislimo, da ni treba posebej povedariti, kakšen gospodarski pomen bo imela za Trst ponovna odprtost Sueškega prekopa. Ako bo znala naša dežela izkoristiti pogoje za blagovno izmenjavo in vsestransko gospodarsko sodelovanje tudi s svojim zaledjem, predvsem z Jugoslavijo, bo Trst še dočakal boljše čase. Zgleda, da so za to tudi v Rimi. V zadnjem času so tam razpravljali o pozitivni italijansko-jugoslovanske sodelovanje tudi na področju izkorisjanja jedrske energije za miroljubne namene.

carsi cittadina del mondo; gli uomini vogliono conoscersi meglio; tutte le persone civili condannano il razzismo, l'oppressione e l'emarginazione; convengono che bisogna rispettarsi ed aiutarsi vicendevolmente. Ripeto cose che tutti sanno a memoria.

A pensarci bene nelle Valli qualche idea dovrebbe essere corretta.

Per esempio l'idea di Patria. Per gli antenati «domovina» o «dom» (patria o casa) erano soltanto le Valli e non Venezia, benché fossero suoi cittadini. Ma allora si era all'epoca dei turriti castelli e delle cintate città.

Patria è letteralmente la terra dei padri, ossia il luogo dove sono nati e vissuti i propri padri, «dove riposano le ossa dei suoi antenati, dove ci sono uomini che parlano la sua lingua ed hanno le stesse costumanze che egli si è formato da fanciullo ed ha ereditato dai suoi maggiorenti», dice il Dott. Gregori.

Ora sembra che da noi se ne abbia un concetto soltanto politico con un significato di esclusivismo e di opposizione.

(Continua)

compresso il perché i sacerdoti delle Valli, almeno quelli che non si sono lasciati intimidire, continuano a dire la Messa, a predicare e fare il catechismo nella lingua corrente del popolo. Crede che lo facciano per interesse. Eppure non è venuto mai nessuno da Lubiana a proporre loro: «Quanto vi diamo perché teniate duro? come mai non ne abbiamo nessuno da Roma a dire: «Quanto volete per smetterla?».

A parte il fatto che nella Slovenia non sembra che esista una istituzione tipo Dante Alighieri per la protezione ed incremento della propria cultura nel mondo, e che a Roma, culla di brillanti idee, una siffatta non ne abbiano ancora avuta, in entrambi i casi i denari sarebbero stati sprecati, perché i sopradetti sacerdoti si comportano in tal modo per intima persuasione che così deve essere fatto e non per interesse materiale.

Per reciprocità i sacerdoti delle Valli nutrono la speranza di essere seguiti ed incoraggiati da tutti quelli tra la loro gente che intendono dare testimonianza della propria

fede ricevuta in eredità dai maggiori, nella maniera e nella espressione verbale più consona al proprio carattere congenito.

Dell'intimo rapporto tra fede, moralità e fedeltà all'eredità etnica, di cui il linguaggio è come un tessuto connettivo, ciascun abitante delle Valli che si ritiene cristiano, potrebbe rendersi personalmente ragione se, sicuramente, esaminasse questa fedeltà e la coerenza della propria condotta alla vocazione di cristiano.

TEMPI NUOVI

Oltre al complesso di inferiorità, la minaccia maggiore al nostro retaggio culturale resta il destino cui soggiacciono tutti i dialetti e la scuola.

Secondo quanto è stato recentemente lamentato in un simposio di competenti, sono la massificazione e la sperimentalizzazione, prodotti del progresso tecnico, che provocano il livellamento dei valori.

Questo livellamento è maggiormente avvertibile nelle nuove generazioni. C'è però

qualche elemento che non consente di dare ragione a chi generalizza il fenomeno del rigetto, da parte dei giovani, di tutto ciò che abbia un addentellato col passato, quasi fosse un sacco di derrate andate a male.

Sul piano psicologico, questo fatto è analogo a quanto è avvenuto in Russia dove i giovani, educati al più ortodosso ateismo, ad un certo punto, hanno voluto veder ci chiaro e si sono dati al contrabbando di bibbie.

Altrettanto nelle Valli: diversi elementi, liberi dalla passionalità dei loro immediati padri, grazie anche alla maggiore istruzione, vogliono rendersi conto della propria posizione etnica, scoprendo così che non tutto è da scaricare.

Per cui non è vero che l'apporto delle nuove generazioni, nei riguardi della etnicità, sia soltanto negativo.

D'altra parte molti preconcetti stanno tramontando, mentre la visuale della vita sta aprendosi su di un orizzonte più vasto.

I «sacri confini» stanno perdendo la loro sacralità; molta gente si gloria di qualifi-

Due simpatici incontri di calcio fra Drenchia e Grimacco

Primo incontro:
Drenchia-Grimacco 0:3

Secondo incontro:
Grimacco:Drenchia 1:2

Domenica 18 maggio si è disputata a Scrutto, sul campo sportivo del G.S. Audace del comune di S. Leonardo, la partita tra il comune di Grimacco e quello di Drenchia la quale era molto attesa.

Le squadre erano scese in campo per scaldarsi già alle 16.

Ad assistere la partita c'erano circa cento persone, le quali tifavano sia per l'una che per l'altra squadra.

Le squadre erano così composte:

DRENCHIA

1 - Tomasetig Marco
2 - Zufferli Silvano
3 - Crainich Silvano
4 - Rucchin Donato
5 - Rucchin Paolo
6 - Ruttar Adriano
7 - Bordon Bruno
8 - Rucchin Giorgio
9 - Rucchin Alberto
10 - Cicigoi Mario
(Tomasetig Ugo dal 45.o)
1 - Trusgnach Marino

GRIMACCO

1 - Predan Vladimiro
2 - Chiabai Paolo
3 - Chiuch Giordano
4 - Craghil Giorgio
5 - Trusgnach Romeo
6 - Giro Paolo

7 - Canalaz Paolo
8 - Primosig Antonio
9 - Chiabai Gianfranco
10 - Vogrig Bruno
11 - Drezzach Mauro

Dirigeva l'incontro il Sig. Chiuch Bruno di S. Leonardo.

Al 28.0 del primo tempo il Grimacco passava in vantaggio con il n. 10, Vogrig Bruno, il quale con un tiro da fuori area infilava la traversa.

Il primo tempo si concludeva con 1:0.

Al 12.0 dalla ripresa il n. 8, Primosig Antonio, andava in rete per la seconda volta. Dopo quella rete gli avversari si innervosirono per cui subirono il terzo goal per merito del n. 9, Chiabai Gianfranco. Nonostante ciò il Drenchia si è battuto coraggiosamente fino all'ultimo minuto, ma sfortunatamente aveva incontrato una squadra atleticamente più preparata e più forte. Alla fine si era deciso di scendere nuovamente sullo stesso campo il 2-6-75. Abbiamo avuto così il secondo incontro. Questa volta il Drenchia fu più fortunato. Ha concluso la partita con 2:1 a suo favore. Da notare, però, che nel secondo incontro vi fu un cambio nella squadra.

Viva è l'attesa nei due comuni per il terzo incontro, nel quale si disputerà lo spareggio.

Drenchia nogometna ekipa.

Grimaška nogometna ekipa.

PIŠE PETAR MATAJURAC

Dragi brauci!

Sem vam že enkrat pisu o dogodivščinah naših te starin rajnikih, kiso hodili «huzirat» na uogarsko, kjer so prodajali razno blaguo, platno, srajce, malinge svecenikov an druge drobnarije.

Sada vam napišem njeki o dogodivščinah rajnega Štejana iz Gorenjega Brda. Rajnik Stefan je pripovedoval: «Na Ugarskem sem bil dvaindvajsetkrat. Odhajali smo spomladi an se vracali na zimo. Na zimo smo se paršili gret u pastjeje naših žen. Tuo gretje u pastjeje je biu rezultat, da ko smo odhajali, smo pustili doma žene z debelimi trebuhi. Rodilo se mi je dvanaest otrok, a njesem biu doma za obedno rojstvo. U parvih ljetih je šlo use lepu na Ugarskem. Judje so dobro živjeli an imjeli puno denarja, takuo da smo lahko prodajali naše blaguo. Kadar se je bližala parva svetovna uješka, je paršla stiska tudi za Uogre. Ne samou, da smo s težavo prodajali naše drobnarije, a je tudi usak dan naraščala nevarnost, da te okradejo, da te ubijejo. Njeko nuoč sem prosu za prenocišče u hotelu velikega mesta. Gospodar hotela an njega žena sta mi hitro določila kambro. Mož je imel gard, srjep pogled, žena pa je bla previč parlažnjena, zatuo mi njesta bla pru nič ušeč. Kadar sem paršu u kambro, se mi je zdjelo use njeki čudno.

Alcune critiche sono state fatte già dai consiglieri stessi per il tipo di funzionamento della società, che potrebbe diventare una botte senza fondo, sia per la priorità e generosità dimostrata dai dirigenti della nostra Comunità montana nei confronti della stessa, dimenticando che ci sono ancora tanti nostri paesi senz'acqua, per non parlare di altre carenze. Un nostro vecchio amministratore ha voluto ironizzare sul fatto, dicendo: «Hanno cominciato bene!».

Prestrašu sem se. Začel sem ogledovat na desno an na levo. Pregledu sem use piče, pod mano an nad mano. Legnu sem u pastjejo, a nisem mogu zaspal. Paržgal sem luč an tedaj sem zagledu pod šofitom nad pastjejo njeki čudnega, njeka rječ, ki je bla velika ku pastjeja, po-

krita z rusim platnom. Zdajo se mi je, da je pod podom parpeta. Ustu sem an zviu ariuhe an koutro takuo, da je zgledalo kakor, da spiže človek u pastjeji. Poile sem se umaknu za vrata an prestrašeno čaku, kaj se bo zgodilo.

O punoči prideta pred vrata mož an žena, Ču sem jih že kadar sta parhajala gor po štengah. Stisnu, zamaknu sem se u pič, blizu urat. Se vje, da sem imeu luč uganjeno. Tedaj se odpre u zidu blizu urat majhna luknja, ne bui debela ku oreh. Skuoze njo sta posvetila z lučjo.

«Spitel!» je jau mož.

«Spitel! ja. Sada je žlah! je odgovorila žena.

Mene je od strahu puot obliu. Zdjelo se mi je, da je krvau.

«Partisni na boton!» je kuazu mož ženi.

Naenkrat čujem: «brunf».

Na pastjejo je padu tisti «stroj» ki je biu nad njo.

«Sada je martul!» je jala žena.

«Ne, njesam martu an če prideta notar, vajo bom streju, imam revolver! sem zarju. Nje bluo ries. Magari da bi ga biu imeu, a moja grožnja je zaledla. Razbojnica sta se prestrašla an utekla.

Odparu sem okno, začeu arjut an klicat na pomuoč. Obedan se mi ni je oglasu. U kažjan hudiču barlog sem zaljezu? Al je mogoče da nije obednega človeka u hotelu al pa u bližini, da me čuje?

Kadar se mi ni je obedan oglasu, sem se še bui prestrašu. Zbau sem se, da sta šla klicat še druge razbojnike, da me bojo pokončali. Se buj sem se stisnu u pič an se tresu po usem žuotu. Mislit sem začeu na mojo Vanco, na otreke, na duom. Bluo je hudo, altroke velika nuoč. Ti-

sta je bla narbij duga nuoč mojega življenga an jest sem karvavi puot potiu!

Kadar se je začelo zoriti, se mi je zdjelo, da sem zapri u kambri že ljeto dni. Začeu sem spet arjut an klicat na pomuoč. Tedaj se mi je oglasu, deleč, u središču mesta, človek. Z usim glasom, ki sem ga zmogu, sem mu povjedu, kje sem an kaj se mi je zgodilo. Se srečen sem biu, da je biu tisti človek policaj. Kmalu so paršli an me rešili iz obupnega stanja.

Na pastjeji je biu stroj podoban grepjam za rahljanje zemlje, u katerim je bluo nasajenih nad 20 nožu, ki so predarli pastjejo od uznožja do uzglavlja. Joj, kaj je bluo ratalo z mamo, če sem piu notar spau! Za gospodarjam an njega ženo ni je bluo obednega sledu. Policija je pregledal ves hram.

U kljeti so izkopali puno človeških kosti. Tajšan konac bi biu tudi jest naredu, če bi ne biu no malo prevind.

Za njeki dni poile so mož ujeli. Biu je pravi razbojniki, ki je pobu an okradu vičjudi.

Sodišče ga je obsodilo na smart. Na to mojo strašno dogodivščino sem biu že skor pozabu, ko sem se znajdu u mjestu blizu Budimpešte. Bluo je njek petak popudne.

Po cjesti, ki je bla spejana ob rjeki, je teklo puno jidi. Tudi jest sem začeu teči po teji poti, ne da bi vjedu začaj. Doteku sem skupino policiju u uniformi, ki so pejali za sabo zvezanega človeka. Policiji so imjeli usi rješne obrazje. «Kam hite usi ti judje?» sem jih pouprašu.

«Tjale na traunik pejejo na gauge, pejejo bjesit nega človeka, a naj se jim ne nič mudi, brez mene ne bo nič!»

mi je odgovorju an se zarez žuvezan mož med policaji. Pejali so bjesit njega an pru u tistem momentu sem ga prepoznu. Biu je tisti razbojniki, ki mi je teu u hotelu slječi preluknjenko kožo. Njesam mogu iti naprej. Njesam imen korajše iti gledat, kakuo ga bojo bjesli an kakuo bo majau. Drugi so mi potle povjedali, kakuo je šlo. Prej, ko so ga začeli obješati, so ga uprašali, kaj že li za zadnjo uro. Tajšna je bla pač navada.

Želeu je še enkrat pokaditi iz fajfe. Uslišali so ga. Nabasi se fajfo s tobakom an paržgau. Pouljeku je parkrat, potle je jau, da ima zadost. Začeli so ga bjesit an kadar je bluo že use parpraujeno, kadar je imen varco za vratom, so cabinili stou pod njega nogami, namest, da bi zamašau, je padu na tla, ker se je bla varca utargala. Na Ugarskem so bli tajšni leč, da će se je človek rješu varce, so ga muorli pomilostit. Takuo se je zgodilo tudi z njim. Pobrau se je gor, parblizu fajfi an jo lužu spet tu usta. «Na, sada, skuze vanše štorje an opravila se mi je še fajfa ugasnila!» je jau an se hladnokarvno zamejau u žendarje.

Kadar sem zvjeđen za tuole, sem jo popihu iz Ugarskega, ker se njesam žejevič srečati z njim!».

Tole zgodbo nam jo je čestokrat pravu rajnik Štefan iz Gorenjega Brda, Buog mu daj večni mjer an pokoj. Al je bla resnična? Ne morem tarditi. Tudi će nje bluo rjes, muoramo priznati, da je imen dobro fantazijo. Za vas sem jo napisu tajšno, kot sem jo ču.

Vas pozdravja vaš Petar Matajurac

Assemblea straordinaria della Comunità Montana a S. Pietro al Natisone

Limitazioni restrittive dello Statuto imposte dalla Commissione Regionale di Controllo. Dei 202 milioni di lire avute dalla Comunità dal pronto intervento 50 sono stati generosamente regalati alla Società dello Skilift sul Matajur

Il 30 maggio u.s. si è riunita a San Pietro al Natisone l'assemblea straordinaria della Comunità Montana delle Valli del Natisone. Sono state esaminate alcune modifiche allo statuto imposte dalla Commissione regionale di controllo, presieduta dal prof. Ribezzi. Nel corso della discussione sono emerse varie critiche alle limitazioni restrittive dello statuto proposte in particolare in materia di competenze sanitarie e urbanistiche. Le prime sono state completamente tolte, dando così un grave colpo all'attuazione più ampia della riforma sanitaria, le seconde sono condizionate alla emanazione dei decreti del presidente della Giunta Regionale.

Su proposta del Consigliere avv. Battocletti, accolto dalla presidenza, è stato votato all'unanimità un ordine del giorno di protesta per dette limitazioni e auspicante un reale rispetto anche da parte dell'Assessorato regionale degli enti locali e delle competenze comunitarie. Peccato che nessun rilievo è stato fatto per la questione della tutela delle tradizioni culturali ed etniche delle nostre popolazioni.

L'assemblea ha discusso anche del piano del Pronto Intervento che ha avuto un fondo di 202 milioni di lire.

POZITIVNI VOLILNI REZULTATI PO NAŠIH DOLINAH SAD DOLGOLETNEGA DELA DEMOKRATIČNIH SIL IN SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

PORUŠENA MIT IN MNENJE, DA NA LISTI DC PRIDE LAJKO VEDNO IZVOLJEN VSAK. VOLILCI SPREJELI APEL NOVEGA MATAJURJA. VOLILI SO ZA MOŽE. IZTRGANI KOMUNI IZ ROK DC: GRMEK, SOVODNJE, SREDNJE, PRAPOTNO IN GORJANI (MONTENARS).

REZULTATI ZA PROVINCIALNI SVET

KOMUNI	PCI		MSI-DN		Fog. furlan 1975	PRI		PSDI		PSI		Unità pop. 1975	PLI		MF	DC		PSIUP 1970
	1975	1970	1975	1970		1975	1970	1975	1970	1975	1970		1970	1970		1975	1970	
Ahten	269	229	43	56	19	10	14	106	155	209	117	31	6	29	63	614	742	55
Fojda	431	301	68	40	8	30	29	88	148	210	190	40	20	26	58	1.218	1.287	66
Speter	236	145	35	38	5	31	11	136	262	318	304	19	49	17	7	721	639	32
Dreka	37	4	9	5	2	3	2	35	62	59	49	1	1	1	0	212	280	6
Grmek	75	45	14	18	3	13	2	63	178	85	33	2	2	4	3	343	325	10
Praprotno	70	51	19	21	6	8	3	324	209	41	68	4	1	12	3	334	404	17
Podbonesec	72	34	28	12	1	5	3	192	147	58	41	10	7	11	2	953	1.206	6
Sv. Lenart	55	31	30	35	4	8	4	107	305	140	72	3	12	9	4	547	506	15
Sovodnje	107	54	21	41	3	2	1	155	168	93	46	5	8	4	0	333	391	4
Srednje	52	13	5	6	11	3	1	209	227	31	16	4	0	0	2	277	330	4
Brdo	81	28	18	15	3	6	3	37	69	183	237	3	2	3	36	394	467	7
Gorjani	68	59	24	20	2	4	10	13	29	133	65	4	3	6	13	189	177	18
Neme	394	532	108	79	13	20	27	130	137	264	145	25	32	61	95	988	989	51
Tipana	94	78	27	17	3	2	5	149	123	93	120	5	4	2	6	492	536	3

TAKOLE BODO SESTAVLJENI NAŠI KOMUNSKI SVETI:

ŠPJETAR

DC - Gino Corredig, Gino Bacia, Marcello Bevilacqua, Elio Birtig, Marco Blasutig, Claudio Bordon, Giuseppe Mattelig, Renzo Onesti, Dario Pittioni, Mario Scignaro, Silvio Venturini, Ferruccio Zufferli.

PCI - Renato Iuri, Pietro Moroso, Dino Miconi, Diego Perabò.

GRMEK

RINNOVAMENTO - Bonini Fabio, Canalaz Lucio Paolo, Canalaz Romano, Floreancig Gianni, Gariup Renzo, Marinig Giorgio, Marinig Lino, Rucchin Armando, Rucli Renzo, Sdraulig Giuseppe, Vogrig Elio, Zufferli Rosina.

DC - Ruttar Mario, Vogrig Luigi, Chiabai Natale.

DREKA

DC - Livio Cicigoi, Umberto Cicigoi, Renato Crainich, Dario Drescig, Silvio Floreancig, Liliana Namor, Mario Namor, Silvano Rucchin, Pietro Scuderin, Gianni Tomasetig, Pietro Trusgnah, Sergio Zufferli.

FOJDA

DC - Giuseppe Basso, Marino Belligoi, Marino Bertolotti, Arrigo Bertossi, Marino Ca-

DC - Paolo Brescon, Mario Domenis, Franco Gubana, Antonio Manzini, Nicola Marseglia, Mario Melissa, Giovanni Pinatto, Sergio Qualla, Giuseppe Romano Specogna, Pio Specogna, Giorgio Vogrig, Luciano Zorza.

PSDI - Silvano Domenis, Vittorio Iuretig, Camillo Melissia.

Podbonesec

PSDI - Ivo Napoli, Mario Codromaz, Giordano Pizzulin, Vincenzo Sirch, Luciano Marinig, Bruno Petruzza, Guido Marinig, Mario Cabai.

DC - Luciano Berdussin, Bruno Bernardo, Silvano Macorig, Danilo Marinig, Mafalda Orsettig, Marino Quercig, Clinaz Giovanni.

Grmek - Vasi Platac, Gorenje in Dolenje Brdo, Lesa in v ozadju Hum. Po dugi slabi urij je spet zasijalo sonce.

TIPANA

DC - Fortunato Tomasino, Attilio Levan, Giovanni Zusino, Gino Berra, Renato Spelat, Bruno Noacco, Evaristo Melissa, Giuseppe Filippig, Gino Sturma, Ettore Sedola, Giovanni Mischoria, Alberto Tomasino.

PSDI - Berra Roberto, Noacco Ezio, Vazzaz Franco.

BARDO

DC - Mizza Renato, Lendaro Giovanni, Jacolitti Valeorio, Lendaro Livio, Battista Ezio, De Bellis Pietro, Negro Egidio, Pinosa Giorgio, Negro Franco, Sinicco Guido, Mizza Giovanni, Sinicco Sergio.

UNIONE DEMOCRATICA VAL TORRE - Cerno Guglielmo, Molaro Dario, Negro Nilde.

REZIJA

DC - Barbarino Antonio, Beltrame Pericle, Bobaz Luciano, Bartolotti Dario, Buttolo Luigino, Clemente Daniello, Cossatti Lino, Di Lenardo Sergio, Gri Giovanni, Letig Antonio, Madotto Renato, Palletti Antonio.

PSI - Paletti Gino, Di Floriano Umberto, Di Lenardo Giuseppe.

GORJANI

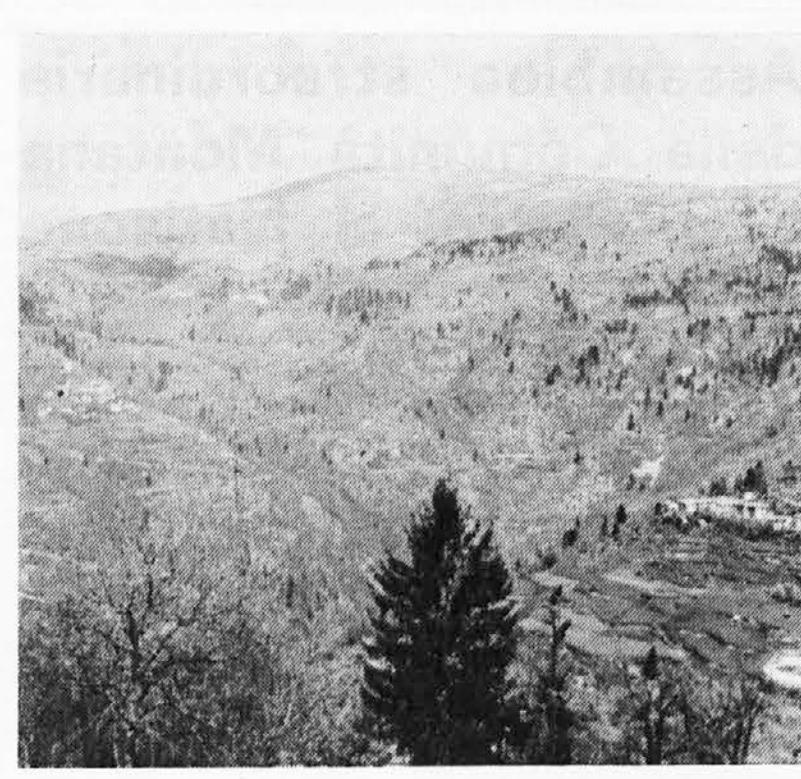
PSI - Castenetto Augusto, Dusefante Eliseo, Ermacora Vittorio, Fadi Bruno, Fadini Vittorio, Fratte Sergio, Lucardi Rina, Micco Renato, Placereani Giordano, Pontinelli Agostino, Ridolfi Enzo, Zanitti Amerigo.

DC - Aldo Placereani, Sergio Manganelli, Italo Zanitti.

AHTEN

DC - Romano Binutti, Giovanni Cisilino, Enzo Degano, Giulio Emerati, Umberto Giuseppe, Gianfranco Ronchi, Giordano Scubla, Marcellino Tomasino, Renato Tracogna.

SINISTRA UNITA - Gianluigi Silvestro, Maria Lidia Brovedani, Sergio Petri, Italo Fattori, Aldo Binutti, Giuseppe Cracigna.

Matajur.

Takole so votali po Italiji 15. in 16. junija

Stranke	Reg.-Prov. 1975 Voti %	Reg.-Prov. 1970 Voti %	Politiche 1972 Voti %
PCI	11.263.173 32,4	8.364.992 26,9	9.032.468 27,5
PCI-altri	— —	2.024 —	— —
PSIUP	— —	1.039.732 3,4	642.110 1,9
PDUP e PDUP-AO	442.278 1,3	— —	220.864 0,7
PC marxista-len.	— —	11.853 —	93.426 0,3
MPL	— —	— —	117.496 0,4
PSI	4.193.146 12,1	3.263.981 10,5	3.172.962 9,7
PSDI	1.964.384 5,6	2.155.396 6,9	1.692.490 5,1
PRI	1.145.700 3,3	945.510 3,0	944.697 2,9
DC	12.367.000 35,6	11.856.832 38,1	12.717.211 38,7
PLI	879.595 2,5	1.480.476 4,8	1.282.028 3,9
MSI	2.388.054 6,9	1.933.583 6,2	2.873.840 8,8
Desne	— —	7.579 —	— —
Drugi	128.126 0,3	61.263 0,2	42.839 0,1
SKUPNO	34.771.495 —	31.123.021 —	32.832.431 —